

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 47/2018 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Anja Liukko, työ- ja elinkeinoministeriö
- johtaja Jarmo Heinonen, Business Finland
- johtaja Pekka Ripatti, Energiavirasto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Energiateollisuus ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Energiavirastosta annettua lakia siten, että Energiavirasto hoitaisi myös energia- ja ilmastopoliittisiin tukiin liittyviä valtionapuviranomaisen tehtäviä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Energiavirastosta annettua lakia siten, että Energiavirasto hoitaisi jatkossa myös energia- ja ilmastopoliittisiin tukiin liittyviä valtionapuviranomaisen tehtäviä. Talousvaliokunta katsoo, että näihin tukiin liittyvistä valtionapuviranomaisen tehtävistä on perusteltua säätää Energiavirastosta annetussa laissa hallituksen esityksessä ehdotetulla tavalla, ja puoltaa ehdotetun lainsäädännön hyväksymistä muuttamattomana.

Valtion vuoden 2018 talousarviossa on 3 miljoonan euron siirtomääräraha (3 v.) sähköisen liikenteen ja biokaasun liikennekäytön infrastruktuurin edistämistä varten. Tällaisen määräaikaisten tu-

Valiokunnan mietintö TaVM 7/2018 vp

kiohjelman hallinnointi soveltuisi hyvin Energiaviraston tehtäviin. Tukien myöntämiseen liittyvä harkintavalta olisi sidottua ja rajattua.

Talousvaliokunta toteaa, että Energiavirastossa on tukijärjestelmiin ja tarjouskilpailuun liittyvää teknistä ja taloustieteen osaamista sekä kokemusta ja valmiuksia uuden sääntelyn toimeenpanoon liittyen, mutta ei kokemusta nimenomaan energiatukiin liittyvien tarjouskilpailujen järjestämisestä eikä siten myöskään valmiita toimintatapoja, joita voisi hyödyntää näiden uusien tehtävien toimeenpanossa.

Liikenteen infrastruktuurin tukiohjelman toimeenpano vaatii virastolta erityisesti henkilö- mutta myös muidenkin resurssien kohdentamista. Onnistuneen tarjouskilpailun järjestäminen edellyttää niin tarjouskilpailua valmistelevia toimenpiteitä, kuten toimintatapojen ja ohjeistuksen sekä viraston sisäisten prosessien kehittämistä, kuin myös kilpailutuksen ratkaisun jälkeen tehtäviä toimenpiteitä, kuten tuen maksamiseen ja tuensaajien valvontaan liittyviä tehtäviä. Talousvaliokunta huomauttaa, että vaikka tällä hetkellä virastolle ei ole tiedossa vielä muita energia- ja ilmastopoliittisiin tukiin liittyviä lisätehtäviä kuin edellä mainittu tukiohjelman hallinnointi, on viraston resurssitarpeita syytä arvioida tarpeen mukaan ottaen huomioon yksittäisten lisätehtävien vaikutukset viraston tehtäväkokonaisuuteen.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että viranomaisten rooleja arvioidaan laajoina kokonaisuuksina. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluvaa energiatukea on tämän vuoden 2018 alusta lukien käsitelty työ- ja elinkeinoministeriössä sekä Innovaatorahoituskeskus Business Finlandissa. Samalla energiatuen painopistettä on päätetty siirtää uuden teknologian tukemiseen. Sähköisen liikenteen latausinfrastruktuuria tuetaan myös eri tukiohjelmilla. Tehokkaan hallinnoinnin näkökulmasta tukien hajaantuminen kovin monille eri viranomaisille ei ole optimaalista. Energiaviraston ja Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin tulee toimia vahvassa yhteistyössä, jotta varmistetaan instrumenttien toisiaan täydentävyys päällekkäisyyksiä välttäen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 47/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Helsingissä 15.5.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Martti Mölsä sin
varapuheenjohtaja Harri Jaskari kok
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Lauri Ihalainen sd

Valiokunnan mietintö TaVM 7/2018 vp

jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Eero Lehti kok
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Joakim Strand r

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller